
Vuoden 2021 tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus

KhVi 28.03.2022 § 53

Valmistelija

Hallintojohtaja Otto Koskela, puh. 040 199 2146.

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomus on osa tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Vuosi 2021

Vuodesta 2021 moni varmasti odotti parempaa vuotta vuoteen 2020 verrattuna. Odotukset toteutuivat kaksijakoisesti. Toisaalta vuoden 2020 kevään kaltainen yhteiskunnan totaalisolku ei toteutunut, mutta koronasta ei kuitenkaan päästy eroon. Virolahdellakin jatkettiin monissa tehtävissä etätöissä, taphtumia peruttiin ja harrastustoimintaa rajoitettiin. Vuosi oli henkilöstölle edelleen kuormittava.

Vuoteen mahtui kuitenkin paljon positiivista. Klamilan satamassa kävijämäärät kasvoivat vielä vuoden 2020 ennätyskesästäkin ja luontomatkailu kiinnosti vuoden 2020 tapaan. Bunkkerimuseon alueelle rakennettu Green Belt -keskus sekä Pyterlahden louhoksen että Keisarin huvipuiston reitit, reittiopaat ja muu infra valmistuivat vuonna 2021.

Kesällä 2021 aloitettiin Virojoen päiväkodin rakennustyöt ja käyttöönotto tulee tapahtumaan alkusyksystä 2022. Samoin alkusyksystä 2022 starttaa vuonna 2021 perustettu Virolahden kilparatsastuslukio, jota jo pilotoitiin syksyllä 2021. Erikoistuminen kilparatsastukseen ja erityisesti

kouluratsastukseen, hyvä oppimisympäristö ja logistiset parannukset sekä erinomainen yhteistyö lukion ja Liinakotallin välillä antavat hyvät menestymisen mahdollisuudet erikoistumislinjalle.

Vuonna 2021 Virolahdella aloitettiin työ paljon toivotun kuntosalin saamiseksi kuntaan. Alkuvuodesta kartoitettiin kuntosalitoimintaan sopivia tiloja ja kesäkuun 2021 kunnanvaltuustossa päätettiin sopivien tilojen vuokraamisesta Virojoen keskustasta. Järjestelyssä tilojen omistaja muutti tilat kuntosalikäyttöön kuntosalilaitteineen vuoden 2021 loppupuoliskon aikana ja vuokrasi tilat kalustettuna Virolahden kunnalle. Virolahden kunta taas vuokrasi tilat eteenpäin kuntosaliyrittäjälle. Kuntosali avasi toimintansa helmikuussa 2022.

Keskeisin huolenaihe liittyi vuonna 2021 merkittävästi kasvaneisiin sote-kustannuksiin. Kymsoten Virolahden kokonaisbudjetti vuodelle 2021 oli 10,64 miljoonaa euroa. Lopullinen toteuma (ml. kalliin hoidon tasaus, jaksotetut läpilaskutettavat ja ylijäämän tulouttaminen) oli 13,94 miljoonaa euroa eli budjetti ylittyi 2,30 miljoonalla eurolla. Ylitys on noin 22 % ja sote-kustannukset muodostivat yli 45 % kunnan kaikista toimintakuluista vuonna 2021. Budjettilyitys on poikkeuksellinen ja kohtuuton.

Virolahti on johdonmukaisesti pyrkinyt huhtikuusta 2021 alkaen osaltaan oikaisemaan kuntalaskutusta, koska laskutuksen pohjana oleva tuotehinnoittelu ei noudata yhtymävaltuuston päättämiä tuotehinnoittelun periaatteita. Lisäksi laskutuksessa havaittiin vuonna 2021 suoranaisia virheitä.

Koska Kymsoten viranhaltijajohto ei ryhtynyt toimepiteisiin laskutuksen oikaisemiseksi, katsoi kunta katsoi olevansa pakotettu kääntymään asiassa Kymsoten hallituksen puoleen asian selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi. Virolahden kunnanhallitus jätti (Kh 27.9.2021, § 201) Kymsotelle kirjallisen vaatimuksen Virolahden vuoden 2021 kuntalaskutuksen oikaisemiseksi, johon Kymsoten hallitus antoi päätöksensä (28.10.2021, § 245). Virolahden kunnanhallitus päätti (10.11.2021, § 234) jättää oikaisuvaatimuksen Kymsoten hallituksen edellä mainittuun päätökseen.

Kymsoten hallitus käsitteli oikaisuvaatimuksen (24.2.2022, § 45) noin 3,5 kuukauden odotuksen jälkeen hyläten kaikki Virolahden oikaisuvaatimuksessa esittämät vaatimukset. Kuntayhtymän hallitus päätti asiasta näkemättä itse oikaisuvaatimusta, sillä oikaisuvaatimusta - tai sen liitteitä - ei ollut esityslistalla eikä niitä jaettu myöskään kokouksessa. Prosessi on asian osalta edelleen kesken.

Sote-laskutuksen kasvulla vuosina 2021 ja 2022 on kauaskantoisia seurauksia, sillä kuntien hyvinvointialueelle siirtyvät menot määräytyvät vuosien 2021 ja 2022 kustannustason mukaisesti. Siirtynyt kustannustaso leikkaa kunnan verotulo- ja valtionosuusrahoitusta pysyvästi vuodesta 2023 alkaen.

Oman erityisen haasteensa vuoteen 2021 toi myös Virolahden terveysaseman heinäkuinen vesivahinko, joka siirsi kaikki virolahtelaiset sote-palvelut väliaikaisesti Miehikkälään ennen kuin osa palveluista saatiin lokakuussa palautetta takaisin väistötiloihin Villinrannan palvelukeskukseen. Osa palveluista tuotetaan edelleen toistaiseksi Miehikkälässä ennen kuin varsinainen terveysasema on taas käytössä, arviolta elokuussa 2022.

Yleisellä tasolla toimintakulut toteutuivat hieman yli alkuperäisen talousarvion, jos sote-kustannukset ulkoistetaan tarkastelusta. Ilman sote-budjetin ylittymistä kunnan toimintakulut olisivat toteutuneet noin 140 000 euroa budjetoitua korkeampina. Pelkästään maakaasun odottamaton hinnannousu näkyi tilapalveluissa yli 53 000 euroa odotettua suurempina kustannuksina.

Vaikka menot toteutuivat odotettua suurempina, niin myös toimintatuottoja kertyi lähes 292 000 enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Korkeampiin tuottoihin ei ole yhtä selittävää tekijää, vaan tuotot kertyivät odotettua korkeampina useammasta eri kanavasta. Mm. asuntojen vuokrat, Bunkkerimuseon myynti ja metsätulot toteutuivat budjetoitua korkeampina.

Valtionosuudet toteutuivat alkuperäistä talousarviota hieman (n. 80 000 euroa) korkeampina ja verotulotkin kertyivät 61 000 euroa odotettua paremmin. Yhteisöverotuotot kehittyivät peräti 314 000 euroa oletettua paremmin, vaikka arvioidut koronatuotot (n. 310 000 euroa) sisältyivät jo talousarvioon. Koronatukien todellisen vaikutuksen voidaan arvioida olleen jopa 600 000 euron luokkaa vuonna 2021. Sen sijaan kiinteistöverotulot jäivät peräti 352 000 euroa talousarviotasosta.

Rahoitusmarkkinoilla lyhytaikaista lainoitusta sai vuonna 2021 edullisesti ja korkotuotot toteutuivat odotettua suurempina. Kymenlaakson Sähkön budjetoidut osinkotuotot toteutuivat odotetunlaisesti. Kokonaisuudessaan kunnan rahoituspuoli toteutui hieman odotettua parempana.

Vuosikate oli noin 189 000 euroa negatiivinen ja toteutui 2,0 miljoonaa euroa oletettua heikompana. Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 1,36 miljoonaa euroa. Lisäpoistoja tai alaskirjauksia ei tehty.

Kuntatodistuskantaa kasvatettiin eli lyhytaikaista lisälainaa otettiin 1,0 miljoonaa euroa talousarvion mukaisesti ja pitkäaikaista pankkilainaa lyhennettiin 400 000 euroa. Emokunnan lainakanta kasvoi siten 600 000 euroa. Kassan riittävyys päivissä mitattuna tippui yli 50 %, mihin keskeisin selittävä tekijä löytyy sote-laskutuksesta

Tilikausi 2021 toteutui noin 1 551 800 euroa alijäämäisenä.

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Veli-Matti Pulli

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1) allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi.

2) saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

3) esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden alijäämä 1 551 834,59 euroa siirretään yli-/alijäämätilille.

4) esittää kunnanvaltuustolle, että tilinpäätöksen käsittelystä huolimatta kunnanvaltuusto ei hyväksy sosiaali- ja terveystalouden laskutustasoa vuodelta 2021, vaan yhtyy kunnanhallituksen 10.11.2021 (§ 234) oikaisuvaatimuksessa Kymnsoten hallitukselle esittämiin vaatimuksiin.

5) esittää kunnanvaltuustolle henkilöstöraportin 2021 hyväksyttäväksi.

6) oikeuttaa viranhaltijat tekemään tarvittavat tekniset korjaukset, korjaamaan mahdolliset kirjoitus- ja asiavirheet sekä muokkaamaan valtuustolle lähetettävän tasekirjan ulkonäköä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

TarkltkV 25.05.2022 § 30

Valmistelija tarkastaja Minna Back-Helvasto, p. 050 303 6447

Kunnanhallitus on 28.3.2022 allekirjoittanut tilinpäätöksen vuodelta 2021.

Tilintarkastajan on annettava valtuustolle tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielinten jäsenille ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille (KuntaL 125 §).

BDO Auditor Oy:n vastuunalainen tilintarkastaja JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela on antanut tilintarkastuskertomuksen Virolahden kunnan vuoden 2021 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisesta. Vastuunalainen tilintarkastaja luovuttaa tilintarkastuskertomuksen kokouksessa.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tämän säännöksen mukaisesti asian valtuustolle esittelee tarkastuslautakunta.

Esittelijä Virolahden kunnan luottamuselimen puheenjohtaja

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto
* merkitsee tiedoksi tilintarkastuskertomuksen
* hyväksyy vuoden 2021 tilinpäätöksen
* myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KvVi 20.06.2022 § 17
101/02.02.02/2021

Esittelijä Virolahden kunnanjohtaja Veli-Matti Pulli

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää

1) merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2021,
2) hyväksyä vuoden 2021 tilinpäätöksen,

- 3) hyväksyä henkilöstöraportin 2021,
- 4) myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021 ja
- 5) siirtää tilikauden alijäämän 1 551 834,59 euroa yli-/alijäämätilille.

Virolahden kunnanvaltuusto ei hyväksy sosiaali- ja terveystalveluiden laskutustasoa vuodelta 2021, vaan yhtyy kunnanhallituksen 10.11.2021 § 234 oikaisuvaatimuksessa Kymsotelle esittämiin vaatimuksiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.